

Výbor Sekcie pre žurnalistiku a novinársku fotografiu

Výročné ceny Literárneho fondu za novinársku tvorbu v r. 2014

➤ kategória publicistika:

• tlač, internetové médiá:

1. Henrieta Ďurovová

- Vojna šarlatánom
  - Biznis s parazitmi
  - Kto ich zastaví?
- ŽIVOT

Autorka napísala viac reportáží o liečiteľoch, s ktorými nemajú „pacienti“ dobré skúsenosti. Spôsob ich fungovania vyskúšala aj sama. Tri reportáže s touto tematikou, potvrdzujú nekonečnú drzosť „liečiteľov“, pre ktorých je zdravie a život ľudí ničím a obohacujú sa na ich nevedomosti či snahe „alternatívne“ vyzdraviť. Diagnostikujú ich „zázračným“ prístrojom, predávajú im „lieky“. Toto diagnostikovanie vyskúšala aj autorka reportáží, vzápätí aj jej kolegyňa. „Liečiteľka“ Knapcová a jej obsluhovači diagnostického prístroja, ktorý síce nelieči, ale ani neškodí, presvedčajú každého, že namiesto rakoviny majú parazity. Liečiteľka rada pridáva aj zoznam ďalších chorôb.

Redakcia podala trestné oznámenie na liečiteľov, čo je výsledkom práce autorky, ktorá dotiahla tému do konca. Bolo to východisko z celej situácie, keďže Úrad verejného zdravotníctva ŠÚKL aj MZ SR tvrdili, že kontrolu „liečiteľov“ nemajú v kompetencii. Ak pochybí lekár, pacient môže podať sťažnosť, liečiteľov nik nekontroluje.

Reportáže sú nielenže výsostne tematicky aktuálne (môžu pomôcť iným v boji so šarlatánmi), ale sú aj svedectvom dôslednej faktografickej práce, vrátane podania trestného oznámenia. Čítajú sa ľahko, jedným dychom, vety aj skladba každej reportáže je jednoduchá, zrozumiteľná, a preto aj veľmi čitateľsky zaujímavá.

• rozhlas:

2. Ján Bábik

- Zradení povstalci – 1. časť – Armáda
  - Zradení povstalci – 2. časť – Vianočná dohoda
- RTVS, Rádio Slovensko

Autor zvolil metódu montáže autentického písomného i verbálneho materiálu z obdobia, ktoré prešlo už viacerými hodnoteniami, ale vždy cez prizmu politického nazerania na problematiku. Ide o obdobie Slovenského štátu a SNP, vzniku SNR. A obdobia do r. 1960, keď sa uzatvárali osudy povstalcov, vojakov slovenskej armády i politických činiteľov tých čias. Autor vychádzal z osudov ľudí, ktorí boli rovnako perzekvovaní fašistami, ako aj komunistami. Použil pritom jednak denníkové spomienky, jednak osobné rozpomínania rodinných príslušníkov a kolegov postihnutých, ako aj archívne záznamy napr. súdnych pojednávaní. Relácia je ukázkou zručného narábania s faktami, ako aj rozhlasovými výrazovými prostriedkami.

• televízia:

3. Kristína Kövešová

- Muž nakazený vírusom HIV šíril smrť, Reflex
  - Život ľudí bez domova, Reflex
- TV Markíza

Autorka prišla s témou, o ktorej sa málo hovorí. HIV na Slovensku našťastie nemá také rozšírenie ako v iných krajinách. Neznamená to však, že je menej nebezpečný. Navyše, ako odhalila autorka, ak postihnutý týmto vírusom vedome udržiava nebezpečné kontakty s inými osobami.

Napriek tomu, že bezdomovci zaujímajú novinárov pravidelne a ich osudy sa stali témami ich príspevkov, aj autorka hľadala odpovede na otázky ich prežitia. Ako žijú obyvatelia Podnesterska

(krajinu, ktorú neuznal žiadny štát) – ide najmä o frustráciu jeho obyvateľov, ktorá sa prejavuje nedôverou k cudzincom, najmä novinárom. Odvážne riskovanie autorky, ale aj spracovanie tém radia príspevky medzi také, ktoré nemajú len úlohu informatívnu, ale predovšetkým mienkotvornú.

➤ **kategória spravodajstvo:**

• **tlač, internetové médiá:**

4. Jaroslav Vrábel'

- Škandál na UPJŠ naberá obrátky: Podľa komisie Jenča riadne neskončil
- Rektor: Na policajné výsluchy chodím ako na klavír
- Leronard Siegfried: Nie je normálne, čo sa v poslednom čase deje, Denník Korzár

Jaroslav Vrábel' patrí medzi tých autorov, ktorí sa v našej súťaži prezentujú pravidelne už niekoľko rokov. Zakaždým prispieva témou z regiónu, ktorá má však oveľa širší záber a presahuje hranice vlastného regiónu. Tak tomu je aj v aktuálnom ročníku našej súťaže. K dobrému výsledku prispela kvalitná investigatívna práca, znalosť problematiky i prostredia. Autor poukázal na protispoločenské konanie na fakulte vysokej školy, ktoré sa dekan pokúsil vyvrátiť irelevantnými argumentmi.

➤ **kategória novinárska fotografia:**

5. Tomáš Halász

- Cesta do paláca, MONO.sk

Prémie za novinársku tvorbu za rok 2014

➤ **kategória publicistika:**

▪ **tlač, internetové médiá:**

1. Marcela Fuknová

- Nebojím sa ani čerta
  - Šťastie v krvi
  - Recept na život
- Týždenník Život

2. Milan Čupka

- Detroit. Pátranie po Sugar Manovi
  - Desať rokov v Mesačnom tieni
- Denník Pravda

3. Jozef Sedlák

- Tatry hľadajú zlatý stred. Zatiaľ márne (rozhovor), Pravda Víkend
- Všetky vína sú moje deti (črta), Víno Mimoriadny magazín denníka Pravda
- Kráľ rizlingov vládne v Chateau Belá (reportáž), PRAVDA

4. Mgr. Ján Dzúr

- Verní alkoholu
- Gangy detí útočia
- Zomierajú skôr ŠARM

▪ **rozhlas:**

5. Mariana Kovačechová

- Na celý život..., štvorhodinový blok Noc s Andersenom
- Aj tak by som do toho išiel..., stretnutie s Vladimírom Strmeňom účastníkom SNP
RTVS, Rádio Regina Banská Bystrica

6. Táňa Kusá

- Parnas – Čítanie kľúčových diel svetovej literatúry
- Dante Alighieri: Božská komédia – Peklo
- Čítanie s komentárom, rozhovory na danteovskú tému
RTVS, Rádio Devín

7. Mgr. Mirjana Šišoláková

- Ctibor Filčík – zabudnutý nezabudnuteľný hlas
RTVS, Rádio Devín

8. Dagmar Mozolová

Cyklus Encyklopédia spravodlivých:

- Navždy rodinou
- Zachránená v košíku
- Statočný učiteľ
RTVS, Rádio Slovensko

9. Eva Vasilová

- Príbeh prvej slovenskej expedície na Mount Everest, Príbeh na týždeň
RTVS, Rádio Slovensko

10. Janka Bleyová

- Dobrý človek ešte žije... Žije?, Večerné reflexie
RTVS, Rádio Regina

11. Ivica Ruttkayová

- RUBIKON, Jožo Urban (textár, spisovateľ)
RTVS, Rádio Devín

▪ **televízia:**

12. Mgr. Blanka Dóková

- Naprieč Slovenskom bez obmedzení
TA3

13. Ivan Brada

- Pred očami Krista, Reportéri
- Dokonalý podfuk, Reportéri
- Právom silnejšieho, Reportéri
RTVS, STV

14. Mgr. Slávka Gáborová

- Doma bezdomovcom, Občan za dverami
- Keď byť nie je byť, Občan za dverami
- Práci česť!, Občan za dverami
RTVS, STV

15. Juraj Mravec

- Trinásť stoličiek

- Tiene mesta anjelov
- Von Braun, Kennedy a Verne, Reportéri
RTVS, STV

16. Henrich Krejča

- Nežná 1989 – 25 rokov manželstva so slobodou
TV Markíza

➤ kategória spravodajstvo:

- **rozhlas:**

17. Michal Čabák

- Pre obchodnú inšpekciu neplatia termíny, Popoludnie na Slovensku
- Vlaky zadarmo zaplatíme všetci, Popoludnie na Slovensku,
RTVS, Rádio Slovensko

18. Mgr. Viktor Wurm

- Tablety v školách
- Portrét – maratónec
Rádio Košice

- **televízia:**

19. Zuzana Glabazňová

- Nebezpečná skratka, Televízne noviny
TV Markíza

20. Ján Maloch

- Dary mora za štátne, TN
TV Markíza

21. Richard Bolješik

- Vykostení, TV JOJ

- **spravodajské agentúry:**

22. Richard Kvašňovský

- S. Djankov: Euro je po kríze silnejšie
- J. Laika: Podvody hrozia všade, kde sú ľudia
- M. Bárta: Naša civilizácia je v štádiu zostupu z vrcholu
TASR

➤ kategória novinárska fotografia:

23. Michal Burza

- Majdan – revolúcia na Ukrajine
- Život na okraji